

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 89/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Vlkovičom, advokátska kancelária, Kozmonautická 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 51/2015 zo 4. augusta 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. októbra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tdo 51/2015 zo 4. augusta 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 2 T 44/2013 z 11. októbra 2013 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k 188 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov a pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) svojím uznesením sp. zn. 4 To 40/2014 z 10. júna 2014 zamietol sťažovateľom podané odvolanie a najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 6 Tdo 51/2015 zo 4. augusta 2015 odmietol sťažovateľom podané dovolanie. V ostatnom podal sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti koncentruje svoju argumentáciu predovšetkým do roviny skutkových zistení a obsahu vykonaných dôkazov, k čomu v súhrne uviedol, že «(i) *Poukázal som na to, že kým poškodený pri všetkých svojich výpovediach uvádzal, že pri útoku mal padnúť na zem, kde ho mali páchatelia udierať rukami a kopat' nohami do hlavy, bokov, nôh aj ramien a to cca 5 minút, pričom údery mal pociťovať ako silné, žiadne zranenia u neho nielen že neboli preukázané, ale sám uviedol, že žiadne zranenia neutrpel. A pri tom je úplne logické, že ak by skutočne došlo k takému napadnutiu ako popísal poškodený, iste by to na ňom zanechalo stopy a to minimálne v rozsahu pomliaždenín a modrín.* (ii) *Poukázal som na tvrdenie poškodeného na hlavnom pojednávaní, že na mieste činu mal krvácať a policajtom mal počas ohliadky miesta činu ukazovať miesto kde mal spadnúť do záveja a kde ho mali biť, pričom sa tam podľa jeho tvrdení mali nachádzať stopy po tomto napadnutí, resp. bitke, ktoré je ale v rozpore so skutočnosťami vyplývajúcimi zo zápisnice o ohliadke miesta činu, nakoľko v tejto je jasne uvedené, že žiadne stopy neboli nájdené.* (iii) *Poukázal som aj na účelové a absurdné tvrdenie poškodeného, že hoci na mieste činu krvácal, pri ohliadke miesta činu žiadne krvavé stopy policajtom neukazoval, nakoľko tam bolo veľa roztopeného snehu a krv už nebolo vidieť. V tejto súvislosti som upriamil pozornosť na to, že podľa zápisnice o ohliadke miesta činu bolo s ohliadkou začaté o piatej hodine rannej, bol mráz -4 ° C, bezvetrie*

a sneh. (iv) Pozornosť dovolacieho súdu som mal snahu tiež upriamiť na nezákonnosť predmetnej rekognície, na ktorú som poukazoval už od prípravného konania. Poukázal som na to, že žiaden figurant, nebol tak ako ja, rómskej národnosti, čo je zrejme aj z fotodokumentácie z tejto rekognície (samozrejme nejde o národnosť ako takú, ide skôr o špecifické črty, ktoré sú pre rómsku národnosť typické). Uviedol som, že som nebol opoznávaný medzi osobami podobnému zovňajšku, tak ako to má na zreteli ustanovenie 126 ods. 1 Tr. por.. (uvedené je o to závažnejšie, že poškodený jasne uviedol, že páchatelmi mali byť osoby rómskej národnosti). Upozornil som na to, že jej nezákonnosť nemá význam len z toho hradiska, že nie je na ňu možné prihliadať pri rozhodovaní ako na dôkaz preukazujúci moju vinu, ale dôvod jej nezákonnosti zrejme dáva odpoveď aj na to, prečo poškodený tvrdí, že predmetný skutok som mal spáchať ja. Ak totiž poškodenému boli pri rekognícii „dané na výber“ 4 osoby, z ktorých len ja som bol rómskej národnosti, nemožno sa v podstate čudovať, že označil práve mňa ako jedného z páchatel'ov predmetného skutku. Takýmto spôsobom bol tak poškodený, príslušnými orgánmi činnými v trestnom konaní, de facto „dotlačený“, aby označil práve mňa.».

V ďalšom sťažovateľ poukázal aj na to, že vo veci konajúce všeobecné sudy, ako aj posledný najvyšší súd nereflektovali na dôkazy vykonané v jeho prospech spočívajúce predovšetkým vo výpovediach jeho rodinných príbuzných, k čomu dôvodil, že «V súvislosti s naplnením dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. som ďalej dovolaciemu súdu uviedol, že OS BA I sa k svedkom, ktorí potvrdili skutočnosť, že predmetný skutok som nemohol spáchať, nakoľko som bol s nimi doma, vyjadril tak, že: „ tvrdenia rodiny obžalovaného a jeho priateľky typu - „bol stále doma, lebo on je stále doma“, súd nemôže brať ako dôkaz nezaujatej osoby, bez snahy pomôcť svojmu blízkeму..., pričom keď som v odvolaní argumentoval, že uvedeným súd porušil § 168 ods. 1 Tr. por. týkajúci sa riadneho odôvodnenia rozsudku, najmä s ohľadom na okolnosti svedčiace v môj prospech (výpoveď týchto svedkov nebola žiadnym spôsobom spochybnená, títo svedkovia jasne vysvetlil za akých okolností sme boli spolu doma), KS v BA k tomu uviedol iba to, že ako mojej výpovedi tak aj výpovedi zvyšných vyššie uvedených svedkov neuveril, nakoľko ich považuje za účelové so snahou zbaviť sa mojej trestnej zodpovednosti.».

V závere podanej sťažnosti sťažovateľ skonštatoval, že „Na základe vyššie uvedeného mám za to, že Najvyšší súd SR svojím uznesením zo dňa 04.08.2015, spis. zn.: 6 Tdo 51/2015 sa dopustil porušenia práva na spravodlivý proces, resp. práva na súdnu ochranu a to najmä tým, že ústavne akceptovateľným spôsobom sa nevysporiadal s mojou argumentáciou obsiahnutou v dovolaní a to za situácie, keď túto argumentáciu možno bez akýchkoľvek pochybností označiť za podstatnú a právne významnú a bola z mojej strany prednášaná počas celého trestného konania, pričom ani jeden súd sa ňou nezoberal.“

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo [redacted]... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy..., čl. 36 ods. 1 Listiny... a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... uznesením Najvyššieho súdu... zo dňa 04.08.2015, spis. zn.: 6 Tdo 51/2015 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu... zo dňa 04.08.2015, spis. zn. 6 Tdo 51/2015 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd... je povinný uhradiť [redacted]... trovy konania...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemá zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

7. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj čl. 36 ods. 1 listiny, pozn.) spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

8. Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde, ako aj pod tento článok spadá právomoc súdov rozhodnúť o oprávnenosti trestného obvinenia voči konkrétnej osobe. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. februára 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). Ústavný súd napokon poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne (II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07).

9. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne

závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

10. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 6 Tdo 51/2015 zo 4. augusta 2015 v podstatnom uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je zložené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 4, veta prvá Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštanca.

Pokiaľ ide o v § 385 ods. 1 Tr. por. spomínanú viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, tak táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por., bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnemu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. treba hneď v úvode upozorniť na tú skutočnosť, že nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu môže mať za následok konštatovanie jeho naplnenia. Zákon totiž výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné. Odpoveď na to, čo je potrebné rozumieť pod porušením práva na obhajobu zásadným spôsobom, dáva pritom súdna prax, po dôslednom zvážení všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu.

K výhradám obvineného smerujúcich k tomu, že oba konajúce sudy pri hodnotení dôkazov dôsledne nerešpektovali zásadu uvedenú v 2 ods. 12 Tr. por. a nesprávne

vyhodnotili bez tomu zodpovedajúcich dôkazov jeho obhajobu ako účelovú treba uviesť iba toľko, že tu ide o otázky skutkové, ktoré sú z prieskumu dovolacieho súdu vylúčené.

Porušenie práva na obhajobu, resp. teda naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno odvíjať od iného hodnotenia dôkazov obvineným oproti tomu, ako to vo veci učinili príslušné súdy, ktorých skutkové zistenia a závery sú pre dovolací súd záväzné (nepreskúmateľné). Rozsah vo veci vykonaných dôkazov považovali súdy nižšieho stupňa za dostatočný na vydanie rozhodnutia.

A napokon ako neopodstatnené je nevyhnutné hodnotiť i ostatné výhrady obvineného, svedčiace podľa jeho mienky pre záver o porušení práva na obhajobu.

Vzhľadom na splnenie podmienky uvedenej v § 371 ods. 4 Tr. por. bolo potrebné sa v dovolacom konaní zaoberať tiež tvrdením obvineného o nezákonnosti rekognície opodstatňujúcim podľa jeho názoru naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Aj tu však najvyšší súd nemohol dať za pravdu dovolateľovi, keďže z obsahu predloženého spisu vyplýva, že tak obvinený ako aj jeho priami príbuzní si uvádzali slovenskú národnosť, až v odvolaní a následne dovolaní obvinený uvádzal, že je rómskej „národnosti“, pričom však pri uvedenom úkone boli figuranti typovo zhodní s obvineným.

Daná úprava tak výslovne vylučuje možnosť uplatňovania námietok voči skutkovým zisteniam, čo znamená, že v predmetnom dovolacom konaní nie je možné preskúmavať a hodnotiť správnosť či úplnosť zisteného skutkového stavu, preverovať dostatočnosť vykonaného dokazovania ako ani správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov (ako už bolo uvedené aj skôr). Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, t. j. či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Revízia skutkových zistení a záverov už v dovolacom konaní (konanom na podklade dovolania obvineného) neprichádza do úvahy.

Vyššie uvedené námietky boli v podstate predmetom obhajoby obvineného v rámci celého základného konania, pričom súdy sa s nimi aj patričným spôsobom vysporiadali. Vykonali dôkazy a na základe ich hodnotenia dospeli k takému zhodnému záveru, že v posudzovanom prípade obvinený spoločným konaním proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci.

A na záver treba podotknúť, že okolnosťou operatívnej činnosti polície pri zisťovaní páchatel'ov sa súd nezaoberá, nakoľko táto činnosť ani nie je súčasťou súdneho spisu.

Pozornosti Najvyššieho súdu neunikla ani časť vadného odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu /str. 7 ohľadom peňažného trestu, ktorý obvinenému uložený nebol/, čo však nenapĺňa žiaden dovolací dôvod.»

11. Z dôvodu obsahovej súvislosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu s uznesením krajského súdu sp. zn. 4 To 40/2014 z 10. júna 2014 považoval ústavný súd za potrebné odcitovať aj príslušnú časť z predmetného rozhodnutia krajského súdu, ktorý v podstatnom takto argumentoval:

«Odvolací súd je názoru, že v konaní pred okresným súdom ako súdom prvého stupňa nedošlo k žiadnym takým chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pričom na hlavnom pojednávaní boli vykonané všetky dostupné a potrebné dôkazy nevyhnutné pre spravodlivé rozhodnutie súdu, pričom odvolací súd je názoru, že súd prvého stupňa vykonané dôkazy správne a logicky vyhodnotil a to spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 2 ods. 12 Tr. por.

V nadväznosti na vyššie uvedené, ako aj vzhľadom k podanému odvolaniu obžalovaného [REDAKOVANÉ] a z toho vyplývajúceho rozsahu prieskumnej povinnosti, odvolací súd preskúmaval nielen výrok o vine, vrátane právneho posúdenia skutku, ako aj výrok o treste, ale aj konanie, ktoré tomuto výroku prvostupňového rozsudku predchádzalo.

V tejto časti odôvodnenia napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. súd prvého stupňa stručne a jasne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z tohto odôvodnenia je zrejmé, ako sa súd prvého stupňa vysporiadal s obhajobou obžalovaného o akými úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny.

Krajský súd preto nemá pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených vo výroku o vine napadnutého rozsudku, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní v súlade s Trestným poriadkom. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa sa opierajú o dôkazy, na ktoré sa poukazuje v odôvodnení napadnutého rozsudku, o ktorých vierohodnosti nemá pochybnosti ani odvolací súd, preto si ich v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Odvolyacie námietky obžalovaného vo vzťahu k výroku o vine sú opakovaním jeho obhajoby, s ktorou sa okresný súd riadne vysporiadal. Námietky obžalovaného sú neopodstatnené a vyvrátené. Súhrn dôkazov, jeho tvrdení o nespáchaní skutku vyvracia.

Z kontextu vykonaného dokazovania vyplýva, že vo veci boli produkované dve skupiny dôkazov, z ktorých jedna vypovedala v jeho prospech a druhá v jeho neprospech.

Obžalovaný [REDAKOVANÉ] spáchanie skutku poprel a tvrdil, že v deň skutku sa nachádzal stále doma, bol so svojou priateľkou skoro až do rána, poškodeného nepozná, nikdy ho ani nevidel, jedine až na opoznávaní.

V prospech obžalovaného vypovedali jeho rodinní príslušníci, t. j. svedkovia [REDAKOVANÉ] (matka) a [REDAKOVANÉ], ktorí v zhode s výpoveďou obžalovaného uviedli, že v uvedený večer sa zdržiaval doma.

Svedkyňa [REDAKOVANÉ] - priateľka obžalovaného vo svojej výpovedi v podstate taktiež potvrdila, že tento sa nachádzal s ňou doma.

Pokiaľ ide svedka [REDAKOVANÉ], tento uviedol, že kúpil od dvoch neznámych osôb rómskeho pôvodu mobilný telefón, avšak obžalovaný nebol tým, ktorý mu ten telefón predal.

Krajský súd však zhode s dôvodmi rozsudku okresného súdu neuveril obhajobe obžalovaného [REDAKOVANÉ] a výpovediam vyššie uvedených svedkov, keďže považuje ich za účelové so snahou zbaviť sa, resp. znížiť rozsah trestnej zodpovednosti obžalovaného. V tejto súvislosti však treba poukázať predovšetkým na výpovede nezaujatej osoby - svedka [REDAKOVANÉ], ktorý ako poškodený tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní opoznal obžalovaného [REDAKOVANÉ] ako jedného z útočníkov na jeho osobu a uviedol, že ako čakal v kritický večer po pol noci na autobusovej zastávke na [REDAKOVANÉ] na príchod svojho otca, prišli k nemu dvaja muži, ktorí mu začali hovoriť, že im niekto mal odcudziť mobilný telefón a chceli od neho, aby im požičal svoj mobil, že zavolajú na políciu a keďže ich mobil má všetky moderné parametre, má naj GPS, že takto je možné ho nájsť. On však odmietol im požičať svoj mobil s tým, že ich nepozná, preto sa otočil od nich smerom preč. Vzápätí ale zozadu pocítil úder do hlavy, spadol na snehový závej a popritom mu obžalovaný [REDAKOVANÉ] vytiahol z ľavého vrečka nohavíc mobil. Títo útočníci taktiež žiadali od neho, aby im dal aj peniaze, napokon vytiahol svoju peňaženku a dal im z peňaženky 10 €. Druhý z útočníkov ešte mu zaznamenal, že keby im dal mobil, sa to celé nemuselo stať a utiekli smerom na [REDAKOVANÉ]. Napokon on zostal stáť na zastávke a o dve

minúty tam prišiel pre neho aj otec, s ktorým sa odobrali na políciu, kde podali trestné oznámenie.

Ako z výpovedí uvedeného svedka - poškodeného, tak aj z listinných dôkazov — najmä príkazu na zistenie a oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke zo dňa 04.02.2013 (č. l. 70), záznamu o predbežnom zaistení veci zo dňa 08.02.2013 (č. l. 71), poškodeným vyhotoveného identikitu obžalovaného dňa 19.01.2013 o 03.14 hod. (č. l. 90), z odborného popisu informačných systémov [REDAKOVANÉ] na prevádzku odcudzeného telefónu, ale aj z vykonanej rekognície z dňa 07.02.2013 (č. l. 100 a násl.) vyplývajú všetky relevantné skutočnosti, ktoré boli predmetom obžaloby.

Pokiaľ ide o svedka [REDAKOVANÉ], tento uviedol, že mobilný telefón kúpil od dvoch neznámych osôb rómskeho pôvodu za 50,- € po tom, ako prehrali všetky peniaze v herni, kde on pracoval ako krupier. Obžalovaný však nebol tým, ktorý mu ten telefón predal. Menovaný uvedený mobilný telefón následne predal svedkovi [REDAKOVANÉ], ktorý tento mobil používal asi 3 týždne, napokon ho odovzdal dňa 11.02.2013 na I. Oddelení všeobecnej kriminality OR PZ Bratislava I (č. l. 72).

V tejto súvislosti odvolací krajský súd konštatuje, že výrok o vine obžalovaného zo spáchania zločinu bolo bez pochybností preukázané tak, ako to vyhodnotil okresný súd. Obranu obžalovaného [REDAKOVANÉ] aj krajský súd považuje za nelogickú, keďže ho priamo usvedčoval sám poškodený [REDAKOVANÉ], ktorý ho opoznal tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní.

Odvolací súd sa preto stotožňuje so závermi a dôvodmi rozsudku súdu prvého stupňa v tom, že z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní možno urobiť, bez rozumných pochybností záver o vine obžalovaného zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Tieto skutkové okolnosti nepochybne vyplynuli najmä z výpovedí poškodeného, ako aj listinných dôkazov.

So zreteľom na vykonané dôkazy, na ktoré poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd, ktoré na seba nadväzujú, navzájom sa podporujú a dopĺňajú, nemal ani odvolací súd pochybnosti o vierohodnosti a správnosti skutkových zistení prvostupňového súdu. Krajský súd sa plne stotožnil s hodnotením dôkazov prebratých na hlavnom pojednávaní tak, ako to vyjadril súd prvého stupňa v písomných dôvodoch svojho rozsudku. Krajský súd poukazuje na tú skutočnosť, že skutkový sta tak, ako ho zistil

súd prvého stupňa bol nepochabne a jednoznačne preukázaný. Obhajoba obžalovaného bola vykonanými dôkazmi vyvrátená.»

12. Z dôvodu obsahovej spojitosti uznesenia krajského súdu sp. zn. 4 To 40/2014 z 10. júna 2014 s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 44/2013 z 11. októbra 2013 považoval ústavný súd za potrebné odcitovať aj príslušnú časť z predmetného rozhodnutia okresného súdu, ktorý v podstatnom argumentoval:

«Pri rozhodovaní o vine obžalovaného [REDAKOVANÉ] zo žalovaného zločinu lúpeže podľa § 188 odsek 1 Tr. zák., Okresný súd Bratislava I vychádzal predovšetkým z trestného oznámenia a výpovede poškodeného [REDAKOVANÉ] bezprostredne po skutku, i následne na polícii a pred súdom.

Výpovede poškodeného súd vyhodnotil ako nezaujaté voči osobe obžalovaného [REDAKOVANÉ], pravdivé a zodpovedajúce stavu, ktorý bol ustálený v trestnom konaní a nakoniec aj v žalovanom skutku. Poškodený vo svojich výpovediach i po zákonom poučení o trestných následkoch nepravdivej výpovede opakoval prežité skutočnosti, ktoré popísal zo svojho uhla pohľadu.

Obžalovaný je pre poškodeného osobou neznámou a bez ich predchádzajúceho kontaktu si súd nevie predstaviť možnosť, že by poškodený ako mladý človek, ktorý si vyšiel sadnúť s priateľmi a po oslave sa snažil dostať domov vymyslel lúpež, pri ktorej evidentne prišiel o nie lacný mobilný telefón a dokonca aj osobu obžalovaného [REDAKOVANÉ] ako páchatel'a, ktorý mu mobilný telefón zobral za použitia násilia, pričom navyše ešte bezprostredne po skutku vyhotovil identikit páchatel'a zodpovedajúci osobe obžalovaného.

Aj keď obhajoba počas dokazovania vykonaného pred súdom poukázala na drobné odlišnosti dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní pred súdom a v prípravnom konaní, súdu poškodený rozumne a nekonfliktne vysvetlil možné odchýlky vo svojich výpovediach zaprotokolovaných policajtmí a vykonaných pred súdom. Rozpory zistené počas ohliadky miesta činu, keď nebola ohliadaná policajtmí na zemi jeho krv, ktorá tam mala zostať po útoku poškodený vysvetlil rozmočeným snehom na mieste činu a neofotenie hĺby snehu, kde malo dôjsť k jeho pádu a bitiu zase nečinnosťou polície, čo zodpovedá aj zisteniam súdu.

Skutočnosť, na ktorú poukázala obhajoba, a to že páchatel'om mala byť osoba rómskej národnosti, pričom obžalovaný Rómom podľa vlastného vyjadrenia nie je, súd

nepovažoval za hodnú akéhokoľvek zisťovania a dokazovania, keďže poškodený na identifikate vyhotovenom bezprostredne po skutku vytvoril vernú kópiu podoby obžalovaného a skutočnosť, či tento sám seba označuje za Róma alebo nie, nemôže byť predmetom dokazovania.

Súd následne ustálil skutočnosti, ktoré považuje za nespochybniteľné, logické a vychádzajúce z prežitého.

Predovšetkým bolo nepochybne zistené, že poškodený Kukučka podal trestné oznámenie na neznámeho páchatela bezprostredne po skutku, ktorý je predmetom tohto konania. V podanom trestnom oznámení uviedol rovnaké skutočnosti, ako v konaní pred súdom, odchýlky vo výpovedi vysvetlil zákonne konformným spôsobom. Popis páchatela vykonaný pri podaní trestného oznámenia úplne zodpovedá osobe obžalovaného. Podozrenie voči obžalovanému bolo zistené až s odstupom času, po objavení sa mobilného telefónu patriaceho poškodenému. Už počas prvého kontaktu s obžalovaným, poškodený tohto opísal, ako jedného z útočníkov v dobe skutku. Druhý útočník doposiaľ zistený nebol.

Ak by súd zvažoval zaujatosť poškodeného alebo polície voči obžalovanému, musel by zisťovať, či existuje nejaký dôvod, pre ktorý bol zistený ako podozrivá osoba práve obžalovaný a nie aj jeho spolupáchatel. Žiaden dôvod možnej zaujatosti ale zistený nebol.

Dokazovanie vykonané pred súdom ďalej potvrdilo podozrenie, pre ktoré bolo vznesené obvinenie, a pre ktoré bola podaná obžaloba a tvrdenia rodiny obžalovaného a jeho priateľky typu – „bol stále doma, lebo on je stále doma“, súd nemôže brať ako dôkaz nezaujatej osoby, bez snahy pomôcť svojmu blízkemu.

Súd následne oboznámil spisový materiál, z registra trestov oboch obžalovaných zistil, že obžalovaný ████████ bol v minulosti päťkrát súdne trestaný, mal teda dostatok skúseností s trestnou činnosťou, bol aj vo výkone trestu odňatia slobody.

Bol tiež dvakrát v posledných dvoch rokoch postihnutý za priestupky násilného charakteru.»

13. Ústavný súd považuje v prvom rade za podstatné uviesť, že podľa už spomenutej konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Ústavný súd teda pripomína už spomenutý

obmedzený rozsah jeho právomoci preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov, Trestný poriadok a Trestný zákon nevynímajúc, viedli k rozhodnutiu vo veci samej. K tomu dodáva, že nepatrí do jeho právomoci zaoberať sa rozhodnutím o vine a treste (II. ÚS 31/94) ani otázkou právnej kvalifikácie skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania a o ktorom sa s konečnou platnosťou koná a rozhoduje pred všeobecnými súdmi (I. ÚS 18/00). Inými slovami, úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neutržateľné (I. ÚS 17/01).

14. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu (v spojení s obsahom uznesenia krajského súdu sp. zn. 4 To 40/2014 z 10. júna 2014 a rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6 Tdo 51/2015 zo 4. augusta 2015, pozn.) vrátane sťažovateľom prezentovaných nosných úvah (pozri bod 3, pozn.) konštatuje, že najvyšší súd ako súd dovolací konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu aj náležite odôvodnené. Najvyšší súd vo svojom napadnutom rozhodnutí primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľom vznesené tvrdenia, ku ktorým sa spôsobom v dovolacom konaní očakávanom vyjadril. Inými slovami, najvyšší súd v dostatočnej miere uviedol dôvody, na základe/podklade ktorých rozhodol (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva *García Ruiz c. Španielsko* z 21. 1. 1999).

15. V ďalšom ústavný súd poukázom na sťažovateľom predstreté pochybenia v postupe predovšetkým polície pri dokumentovaní miesta činu a vykonanej rekognície a nedostatočnom akceptovaní týchto pochybení a dôkazov svedkov vypovedajúcich v jeho prospech akcentuje skutočnosť, že (i) už okresný súd sa vo svojom rozsudku sp. zn. 6 Tdo 51/2015 zo 4. augusta 2015 podrobne zaoberal hodnotením vo veci vykonaných dôkazov, ku ktorým aj predstrel v podrobnej svojej argumentácii právne úvahy aj k tomu, prečo neakceptoval, resp. prečo neuveril výpovediam rodinných

príbuzných sťažovateľa (pozri podrobnejšie bod 12) a (ii) záver o trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa bol postavený nielen na výpovedi samotného poškodeného, ale aj na skutočnosti, že tento bezprostredne po napadnutí zostavil identikit páchatel'a, ktorého následne opoznal pri vykonanej rekognícii a ďalších procesných úkonoch. Rozporuplne pôsobia aj vyjadrenia sťažovateľa, ktorý v konaní pred ústavným súdom poukazuje na skutočnosť, že poškodený pri rekognícii opoznával jeho osobu ako jediného Róma medzi ostatnými figurantmi, pričom v konaní pred prvostupňovým súdom sám uvádzal, že sa za Róma nepovažuje (pozri bod 12, pozn.). Záznamami o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke a výpoveďami svedkov [REDACTED] a [REDACTED] bola aj v potrebnom smere objektivizovaná skutočnosť odcudzenia mobilného telefónu poškodeného. Z pohľadu ústavného súdu sťažovateľ dostal primeranú súdnu odpoveď („adequate judicial response“) na tie podstatné námietky a argumenty, ktoré mali význam pre rozhodnutie súdu (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, ako aj II. ÚS 410/06). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05). V kontexte uvedeného v sťažnosti prezentované námietky sťažovateľa vníma ústavný súd len ako pokračovanie jeho obhajoby pred ďalšou inšinciou za súčasnej absencie ich ústavnoprávneho rozmeru, pričom ústavný súd nie je možné vnímať ako opravnú inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

16. V súvislosti so sťažovateľom deklarovanej nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj čl. 36 ods. 1 listiny, pozn.) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu

práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj čl. 36 ods. 1 listiny, pozn.) a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Inými slovami, skutočnosť, že konanie pred všeobecnými súdmi neskončilo podľa predstáv sťažovateľa, sama osebe nie je právnym základom na namietnutie porušenia jeho práva na súdnu ochranu/práva na spravodlivé súdne konanie sťažnosťou podanou ústavnému súdu, pretože označené práva v sebe nezahŕňajú záruku úspechu v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08).

17. Ústavný súd uzatvára, že právne závery najvyššieho súdu nie je možné považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho nezistil príčinnú súvislosť medzi týmto napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a sťažovateľom namietaným porušením označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľa odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa (zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania) v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2016